

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea ordonanței de urgență a Guvernului privind stabilirea unor măsuri de restituire a unor contribuții de asigurări sociale de sănătate

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Prin Deciziile Curții Constituționale nr. 223/2012 și 224/2012, s-a stabilit că dispozițiile articolului 259 alineatul (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, referitoare la contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de pensionari, dispoziții care au fost preluate și în Codul fiscal începând cu 1 ianuarie 2011, "(...) sunt constituționale în măsura în care se interpretează în sensul că procentul de 5,5 se aplică numai asupra veniturilor din pensii care depășesc 740 de lei";

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 319/2012 s-a constatat că raporturile juridice stabilite între asigurat și stat în legătură cu contribuțiile la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate deja reținute până la data publicării acestora nu pot face obiectul unor cereri de restituire formulate ulterior publicării deciziilor anterior menționate. O interpretare contrară ar echivala cu aplicarea retroactivă a Deciziilor Curții Constituționale nr. 223/2012 și 224/2012, ceea ce este inadmisibil. Prin aceste decizii, Curtea Constituțională a statuat că nu pot fi restituite pe cale administrativă sumele reținute cu o interpretare contrară, dar jurisprudența acestei instanțe nu s-ar putea interpreta în sensul că persoanelor lezate în drepturile lor le-ar fi interzis accesul liber la justiție, ci doar că singura modalitate de recuperare a sumelor greșit calculate ar fi prin intermediul instanței.

Este de precizat că Statul român are obligația constituțională de a asigura o viață decentă cetățenilor săi și de a respecta drepturile fundamentale ale omului, printre care și dreptul la un nivel de trai decent;

Prevederile art. 11 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale, culturale, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, potrivit căruia, "*1. Statele părți la prezentul pact recunosc dreptul oricărei persoane la un nivel de trai suficient pentru ea însăși și familia sa, inclusiv hrana, îmbrăcăminte și locuința suficiente, precum și la îmbunătățire continuă a condițiilor sale de existență. Statele părți vor lua măsuri potrivite pentru a asigura realizarea acestui drept și recunosc în acest scop importanta esențială a unei cooperări internaționale liber consimțite*",

Conform jurisprudenței sale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în Cauza Wasa Liv Omsesidigt, Forsakringsbolaget Valands Pensionsstiftelse și un grup de aproximativ 15.000 de persoane contra Suediei, a reținut, în esență, că dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la protecția proprietății, recunosc autorităților

naționale competența de a decide perceperea de impozite, alte taxe sau contribuții, potrivit aprecierii necesităților politice, economice și sociale. Așa fiind, obligarea unui contribuabil la plata unui impozit sau a altei contribuții nu ar putea fi contrară dreptului la respectarea bunurilor sale, decât dacă cel interesat ar fi obligat la a suporta o sarcină insuportabilă.

Din cauza modului de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate potrivit Legii nr.95/2006, care a primit o interpretare administrativă contrară celei date de Curtea Constituțională, un număr mare de pensionari s-au adresat instanțelor de judecată solicitând restituirea sumelor reprezentând contribuțiile de asigurări sociale de sănătate, reținute în perioada ianuarie 2011 - aprilie 2012, blocând activitatea acestora. În plus, cheltuielile publice determinate de astfel de procese ar putea avea consecințe grave în privința bugetului de stat.

2. Schimbări preconizate

Prin actul normativ se propune restituirea sumelor reținute, cu titlu de asigurări sociale de sănătate, în perioada 1 ianuarie 2011 – aprilie 2012.

Se propune ca restituirea respectivelor sume să se efectueze astfel:

- a) pentru sumele reținute în perioada ianuarie-martie 2011, restituirea se realizează în tranșe lunare egale în perioada iunie-august 2012;
- b) pentru sumele reținute în perioada aprilie 2011-aprilie 2012, restituirea se realizează până la data de 31 decembrie 2013.

În situația restituirii de la lit. b), până la data de 25 august 2012 Guvernul aprobă prin hotărâre graficul și modalitatea de restituire a sumelor.

Această propunere are în vedere și protejarea veniturilor din pensii pentru această categorie, a pensionarilor, categorie recunoscută a fi defavorizată.

3. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul nu se referă la acest subiect

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul nu se referă la acest subiect

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul nu se referă la acest subiect

3. Impact social

Proiectul de act normativ asigură aplicarea justă și echitabilă a dispozițiilor privind contribuția de asigurări sociale de sănătate, cu respectarea egalității în drept și de tratament în cazul acestei categorii de pensionari.

4. Impact asupra mediului

Proiectul nu se referă la acest subiect

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care:						
a) buget de stat, din acesta:	-259.900	-1.126.000				
(i) impozit pe venit	+26.300	+114.000				
b) contribuții de asigurări sociale la fondul național unic de asigurări sociale de sănătate	+26.300	+114.000				
	- 286.100	-1.240.000				
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:	-	-	-			
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	- 259.900	-1.126.000				
b) bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	+ 26.300	114.000				
	-286.100	-1.240.000				

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Proiectul nu se referă la acest subiect

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare

Menționăm că prezentul proiect de act normativ a fost elaborat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cu consultarea instituțiilor cu responsabilități în domeniu,

respectiv Casa Națională de Pensii Publice , Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate.	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative - nu este cazul.	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul nu se referă la acest subiect	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ a vizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență prin avizul nr. 395/2012. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind stabilirea unor măsuri de restituire a unor contribuții de asigurări sociale de sănătate, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA

